

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Hogyan tartsunk vásárügyeletet?

Irta: Szeptor.

(Vége).

A cigányokkal szemben követendő eljárást még a vásár előtt kell a hatósággal megbeszélni. Néhol pl. a főszolgabíró a cigányoknak csak úgy engedí meg a vásáron való megjelenést, ha a vásár előtt bánatpénzt tesznek le s ez a pénz vásár utáni biztosítékul a község-házán tartatik s csak akkor kapják vissza a cigányok, ha ellenük semmiféle panasz vagy valamely büncselekményre nézve gyanu nem merült fel. Ellenkező esetben a pénz esetleg kártérítés fejében a hatóságnál marad. Ilyenkor maguk a cigányok is ügyelnek, hogy semmi panasz fel ne merüljön a vásár ideje alatt. Megtörtént már az is, hogy a cigányok maguk hoztak a község-házára egy elcsipett zsebmetszőt, hogy a lopással ne őket gyanúsítsák.

Más helyen ismét a főszolgabíró meg nem türi, hogy cigányok a vásáron kóboroljanak s tulajdonképen ez a helyes intézkedés. Ilyen helyeken a cigányokat vásár előtt összefogdossák s kocsjaiakkal együtt kikísérik a község határára, azzal a meghagyással, hogy vissza ne merészeljenek jönni. Ha épen valamelyik cigány lovát akarná eladni, azt másodmagával engedik csak a ló-vásártérre.

A milyen eljár st tehát elrendel a főszolgabíró velük szemben (erre lehet esetleg szabályrendelet is), az kérelhetetlen szigorral végrehajtandó. Akár cigányt, akár mást csavargáson, vagy engedély nélküli kolduláson talál a járőr, azt ideiglenes megőrzés végett helyezze a községi fogdába s vásár végeztével a hatósághoz vezesse elő.

A vásáron előtalált szokásos büntettesek is a járőr által a vásárra jövetelük célja felől kikérdezendők s ha azt állítják, hogy valamit venni jöttek, akkor felszólítandók, hogy a vásárláshoz szükséges pénzt, míg ha eladni akarnak, az eladni szándékolt tárgyat mutassák meg. Ha állításaik valóságát beigazolni nem tudnák, vagy egyébként is gyanusan viselkednének, figyelmeztetendők, hogy büncselekmény előfordultával őket is elő fogják venni. Ez a figyelmeztetés jótékonyan szokott hatni, mert az illetők belátják, hogy itt rossz helyen járnak s rendszerint lemondanak büns szándékukról.

Ha a vásáron a legszorgosabb ügyelet mellett is büncselekmény fordult volna elő, úgy a járőr el ne mulassza azon szokásos hüntettesek hazatérését és további viselkedését megfigyelni, kik örskörletéből ott voltak a vásáron. Itt meg kell jegyezni, hogy ezek házaít a csendőr gyanu esetén önhatalmulag is átkutathatja.

A járőr el ne mulassza azt sem, hogy a vásáron azon veszendőbe ment állatok és tárgyak után kutasson, a melyeknek leírását még ottbön örsparancsnokától megkapta. Az ilyen tárgyakat főképen ott kell keresni, a hol az ócska holmit árulják. Megtörtént már egy alkalommal, hogy az egyik vásáron egy cipész sátrának ponyváját kivágták és így néhány száz cipőt loptak el. Egy másik vásáron ugyanezen cipőket az ócska holmik között meg is találták és pedig olyképen, hogy az egyik pár cipőnek felhuzó szallagjait, a melyeken a káros cipész neve volt meg, elfelejtették ujjal kieserlni, a többi cipőkön pedig a felhuzó szallagok átvarrása észrevehető volt.

Ócska holmik között sokszor árulnak olyan ruhát vagy ágyneműt is, melyek ragályos (kolera, tifusz, fekete himlő stb.) beteg emberéi voltak s fe tőtlenítés nélkül kerültek a piacra. Ha ilyen tárgyak áruba bocsátásáról a járőr tudomást szerezne, azok lefoglalásáról és elszállításáról a községi előljároság útján baladéktalanul gondoskodjék.

A veszendőbe ment állatokat természetesen a marhavasártéren kell keresni. Ha egy hasonló állat ott szembe-tünik, megállapítandó, hogy a járlat nem-e hamis s esetleg a tulajdonjog nyomozás útján is megállapítandó. Ha valaki tudja, hogy mily könnyelműséggel állítják ki faluhelyen a marhaleveleket, az nem fog csodálkozni azon, hogy miképen szerezhették a tolvaj pl. egy teherről marhalevelet, jóllehet tehene azelőtt nem is volt. A marhalevel tehát még nem kétségtelen bizonyítéka a tulajdonjognak.

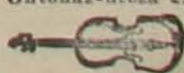
A csendőr különösen a cigányok lovait és járllatait figyelje meg alaposan, hogy az nem hamis-e? Meg kell nézni azt is, hogy a ló nem-e lett külsejében megváltoztatva, mert a cigányok ehez is jól értenek. Itt megjegyzem, hogy ilyen megvizsgálásnál czélszerű lovas csendőrt, lokupeczet, szükség esetén állatorvost meghallgatni. Ha a cigányoknál oly marhalevelek találtnak,

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője, az Ocska és a szabadalmazott Rálócsi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntöhas-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztításatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölte nek. Arjegyék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

csás árí és királyi udvari szállító a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntöhas-utca 2.

melyek akár átruházott, akár leölt, elbullott vagy más hasonló körülmény miatt már az illető cigány birtokában nem lévő állatokról vannak kiállítva, azok őrizet alá veendő, nehogy velük visszaélés követhessék el. Ily esetekben a 78948 1894. számú földmivelésügyi miniszteri rendelet értelmében a cigányok kihágásért a batóságához előállítandó.

A gonosztevők két elemét kell még a csendőrnek vásár alkalmával megfigyelnie. Az egyik a zsebmetsző, a másik a vásári tolvaj. Mindkettőnek bő alkalma van vásáron zsákmányra szert tenni. A zsebmetsző ott oldalog a néptömeg között valamely sátor vagy mutatványos bóde körül. Távolból kiszemeli a jámbor vidékít, ki tátott szájjal hallgatja a kikiáltót, vagy a ki míg az árukat szemléli, se lát, se hall. Még jobb alkalma van a zsebmetszőnek panorámákban kizsebelni áldozatát. Míg a mit sem sejtő vidéki kaputos ember odadugja fejét a nagytű üveghez, hogy megnézzék a belgrádi királygyilkosságot, azalatt a zsebtolvaj odaáll mellé s minden nagyobb kézügyesség kifejtése nélkül is kihuzza pénztárczáját nadrágja zsebéből. A csendőr tehát a tömeget figyeli, mert itt akad rá a zsebmetszőre. A falusi parasztasszonyokat nem igen kell felteni a zsebmetszőktől, mert ezek pénzüket nagyrészt kebelükbe dugják.

A zsebmetsző főképen a táskákba és zsebekbe tett pénztárczára pályázik. A zsebmetszőnek sajátos tulajdonsága, hogy az kezében nem cipel semmit, még botja, avagy keztyűje sincsen, legfeljebb felöltőt tart egyik karján, de ezt is csak azért hordja, hogy magára ölthesse olyankor, ha kinézésének megváltoztatására van szüksége. Ebben ugyanis nagy talentum a zsebmetsző. Ha állandóan szemmel kísérik, észrevehetjük, hogy az ilyen kinézését lépten nyomon változtatja. Most pápaszemet tesz fel, majd panyókára veszi kabátját, később karjára dobja azt s levett kalappal figyeli áldozatát. Egy helyen igen kevés ideig áll, sűrű, forog, tolat, szik, úgy, hogy csak a gyakorlott szem képes őt mindenütt meglátni. Ha azonban észreveszi, hogy a csendőr állandóan figyeli — mert a csendőrről ügyel ő is — akkor csakbamar eltűnik. A csendőrnek nagy ember tanulmányt kell végeznie, hogy a zsebmetszőt még ha személyleírását és fényképét is ismeri, felismerhesse. Ne keressük őt azonban a falusi parasztemberek öltözkéiben, mert abból intelligenciát eláruló arczával, finom kezével és elevenségevel kirina, hanem a kaputos emberek jelmezében. Egyedül sem igen jár ez, hanem vannak bűntársai, a kiknél az összelopott pénztárczákat elhelyezi, hogy kutatás alkalmával nála fel ne találják. Ügyeljen tehát a csendőr arra, hogy az illető kivel szokott ismételtelen érintkezni s nem-e adogat valamit az illetőnek. Ez utóbbi egyént alapos gyanu esetén szintén meg kell motozni s a zsebtolvajjal együtt bekiserni. Gyanussá teszi magát az ilyen zsebmetsző, ha kabátos emberekhez feltűnően odalapul, odadörgölődik, úgy hogy

ismételtelen hol itt, hol ott csodálkoznak toladásán. A zsebmetszőt leleplezendő, első sorban is vagy a csendőr, vagy annak megbizásából más valaki, kérdezze meg az illetőtől, hogy honnan való. Azután kéressen a csendőr egy olyan embert, ki ugyanonnan való s ettől kérdezze meg, hogy ismeri-e s kicsoda az illető. Ha így kiletét nem sikerül megállapítani, vagy ha a gyanusított igen távoli helyet említett, akkor a gyanu alaposabbá válhatik arra nézve, hogy tényleg zsebtolvajjal van dolgunk. Megfigyelhetők folytatólagosan a zsebtolvajok a vasuti állomáson, mert 90%-a ezeknek vasuton jön a vásár színhelyére. A vasuti állomáson azt is megtudhatják, hogy hová váltott a gyanusított jegyet, vajjon oda utazik-e, a hová valónak mondotta magát.

A vasuti állomáson a zsebtolvaj kinézését még inkább meg szokta változtatni, mivel attól kell tartania, hogy valamelyik áldozata ráismer. Fokozott a gyanu és a csendőrt már fellépésre is jogositja, ha több panaszos benne véli felismerni a tolvajt s ezinkosa is vele van, ha mindjárt nem is egyfelé váltottak jegyet. A zsebtolvajlásban gyanusak megmozgásánál különösen arra kell ügyelni, hogy maguktól valamit el ne dobjanak.

A vásári tolvajok is szövetkezve hajtják végre lopásaikat. Többen odaállanak a vásárosok sátraihoz s midőn legtöbb a vevő s az árus legjobban van elfoglalva, akkor ők is megosztva az áruasztal más-más helyein válogatnak, nézegetnek s midőn az egyik javában alkuszik, azalatt a másik szaporán csusztatja iszákjába a lopott portékát. Oly sátraknál, hol az árusok egyik csak ügyelni szokott a vevőkre, ott ők nem igen szoktak megfordulni, valamint ott sem, a hol a szomszéd árusnak kevés a vevője, úgy hogy az unalmában vagy kíváncsiságában át-át pislant a népes sátoron is. A hol azonban egyedül ad el az árus, vagy már pláne öreg ember, ott egész vakmerően folyik a lopás. A vásári tolvajok igen jámbor ábrázattal vásárolgatnak s a laikus meg merne esküdni, hogy talpig becsületes emberek, a kik csak szórakozottságukban elfelejtették kifizetni az árut, de lopni nem volt szándékuk. Pedig a látszat csal.

Némely helyen virtus-számba megy a szegény vásáros becsapása vagy meglopása. Egy alkalommal egy humoros falusi bíró beszélte, hogy az egyik vásáron mint járt ő túl a zsidó kereskedő eszén. Egy pár cipőre alkult, mit jó drágán kellett megfizetnie, de karpótolta magát azzal, hogy ily busás ár ellenében legalább ráadásul elemelt még egy pár gyerekcipőt is. Vásári tolvajoknak tehát jobbmódu gazdák is felcsapnak, mert hiszen úgy sokkal kisebb a gyanu rájuk s mert a lopott vásári holmit igen könnyű faluhelyen értékesíteni, vesz abból olykor még a falusi bíró is.

Egy baj van a vásári tolvajok leleplezésénél, t. i. az, hogy nagy későre a vásár után kerülnek csak elő a lopott holmik s ilyenkor bajos már a károsokat kikutatni. A vásárugyeleti járőr tehát kérdezősködjek vásár

A legjobb órák, 47

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett. Arjegyzék ingyen!

Károly Ferencz József főherczeg és Ifjú nejje, Zita párnul herczegnő.

végeztével az árusoktól, hogy nem-e lopták meg őket, hogy nézhettek ki az esetleg elvitt tárgyak, van-e még belőlük, hogy kérésüket megismerhessék. Persze erről a csendőr nem szívesen kérdezősködik, mert hiszen örül, ha kevesebb a közbiztonsági zavar s még jobban szereti, ha nem panaszkodnak néha ilyesmiről, hanem belefáradva a sok ácsorgásba, mielőbb bazarterhet megpihenni. Ámde mégis jobb ilyenkor kérdezősködni, mint hónapok múlva utána járni, hogy kitől is veszett el az eltalált vásári áru? A szokásszerű vásári tolvajokkal szemben könnyebb a csendőr helyzete, mert gyanu esetén megmotozhatja, ha pedig ismeri őket, akkor könnyű a szemmel kísérésük.

Tudnunk kell azt, hogy a vásári tolvajok állandó alakjai a cigányok; ezek közül a nők a földre csusztatott árut méztelen lábukkal fogják meg s dugják be a szoknyájuk belsőjében levő bő zsebükbe; a férfi cigányok pedig valóságos specialisták a lótolvajlásban.

Könnyű a vásáron felügyelő járőr helyzete, ha személyismerete oly bő, hogy végigtekintve a sokadalmon, azonnal meglátja a közbiztonság ellenségeit.

Hogy tehát vásáron is sikerrel működhessünk, igyekezzünk minél nagyobb személyismeretet szerezni s az őrsparancsnok vásárugyeletre főképp oly csendőröket vezényeljen, kik már régóta szolgálnak az őrsön. Nem tartom lealacsonyítónak, ha a vásárugyeletre maga az őrsparancsnok is elmegy, ő, ha különösen már évek óta szolgál az őrsön, legjobban ismeri a vidék lakosságát s mert akkor amugy is ott van a vidék javarésze jelentékeny vagyonával, ő hivatott első sorban, hogy azok biztonságának megóvása iránt a helyszínen személyesen intézkedjék. A fegyelem szempontjából is előnyös, ha a többféle őrsről összpontosított legénységnek van egy idősebb altiszt parancsnoka, ki őket kötelességeik lelkiismeretes teljesítésére rászoritja.

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

A szűkített cseléd.

Ira: Mihály Elek ez. őrszester.

Folyó évi augusztus hó 2-án a pusztakaláni őrs egy járőre Alsótelek községben arról értesült, hogy az ottani főerdőőr 20 éves leánycselédje, július 24-én az erdőből, a hol marhákat legeltetett, nem jött haza s azóta se került elő.

A járőr a nyomozást illetve a puhatólást megejtette ez ügyben s a szomszédoktól szerzett azon értesülés folytán, hogy az eltűnt leány előttük több ízben panaszkodott, hogy gazdája rosszul bánik vele s emiatt megfog szökni. — sőt egy Vaszi Tudosz névű román legény egyenesen azt állította, hogy a kérdéses napon az erdőben a leány előtte kijelentette, hogy többé haza nem megy, hanem megszökik — azon eredményre jutott, hogy a leány csakugyan szökési szándékkal ismeretlen helyre távozott. Pár nap múlva pedig mikor ez ügyben a pótnyomozást megejtettem, már több olyan emberre akadtam, kik az eltűnt leányt — állítólag idegen községekben — látták szolgálatot keresni.

Ennek dacára az erdőt, a bonnan leány eltűnt, a községi előjáróság és a leány hozzátartozóival együtt — a mennyire egy 1200 holdas fiatal erdőt lehetett — mégis átkutattam, azonban semmi gyanús jelenségre nem akadtunk. És puhatóltunk utána azokban a községekben is, a hol nevezettét állítólag szolgálatot keresni látták, de itt se értünk el eredményt. A fentebbi adatok alapján tehát, mint eltűntet, jelentettem be a leányt a szolgabírói hivatalhoz, a szolgabíró pedig a Rendőri Közlönyben köröztette. Mi magunk ezenfelül folyótól minden szolgálat alkalmával érdeklődtünk az eset iránt s különösen az erdőt járó pásztoroktól és erdőőröktől kérdezősködtünk, de senki se akadt, a ki csak legkisebb felvilágosítást is adhatott volna az ügyre nézve, sem gyanús körülmények nem merültek fel, így az ügy irattárba került.

Úgy 6-7 het múlva azonban, mikor a körözésnek semmi eredménye sem lett, gyanús kezdté lenni a dolog, annál is inkább, mert nem lehetett feltételezni a tapasztalatlan s a környéken is járatlan leányról, hogy messzire menjen, vagy valahol álnév alatt tartózkodjék. Arról pedig meg voltunk győződve, hogy a környéken nem tartózkodik.

Már maga ez az eredménytelenség is nyugtalanított, az pedig fölötthet bántott, hogy a lakosság között olyan hírek kezdtek keringni, hogy a leányt elpusztították. Ennélfogva f. évi szeptember hó 12-én, midőn Alsótelek községben ellenőrző szolgálatot teljesítettem, a Bankó Ferencz ez. őrsvezető és Orbán Mózes csendőrből állott járőrrel újból belefogtunk a nyomozásba.

Ez alkalommal megtudtuk, hogy az eltűnt leánynyal volt kutya, a leány eltűnése után csak három nap múlva, a már fentebb említett Vaszi Tudosz pedig csak két nap múlva kerültek haza. A kutya gazdája ezt azzal vélte megmagyarázni, hogy talán messzire ment a leánynyal, azért jött soká haza. Ez a magyarázat kissé gyanús volt, de még gyanúsabb volt a legény védekezése, aki előző állításával ellentétben most már azt állította, hogy a leánynyal — bár ugyanazon erdőben volt. — eltűnése napján nem beszélt, sőt azt nem is látta. Két napi távolléte okául pedig azt hozta fel, hogy megelőző napon a mezőn gazdája lovaival szétépette a hámozat s a gazdája haragjától való féltémenem nem mert hazajönni két napig.

Ez utóbbi állítását a hozzátartozók igazolták ugyan, mégis arra való tekintettel, hogy előző bemondását indokolatlanul megváltoztatta, gyanússá tette előttünk a legényt s bár erre nézve a figyelmeztetés után feledékenységével védekezett, mégis tovább puhatóltunk ellene s így megláttuk a leány hozzátartozóitól és másoktól is, hogy a legény szoralmos volt a leányba, de a leány, a ki a falubeli többi legényekkel szemben igen barát-

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmarkosabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kiszpesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

(Jobbról balra: Zita hercegnő, Károly Ferencz József főherceg, a király. Mária Antonia párnai hercegnő, a menyasszony anyja, mögötte Ferencz Ferdinánd trónörökös.)

Károly Ferencz József főherceg és Zita párnai hercegnő esküvője Schwarzauban.

ságosan viselkedett s azok udvarlásait szívesen fogadta, mindig visszautasította a szerelmes legény közeledését.

Az ollettmondást és ez utóbbi jelzett gyanus körülményt támpontnak véve a további nyomozáshoz, előzetes őrizet alá vettük a legényt és felszólítottam, hogy vezessen bennünket arra a helyre, a hol július 24-én a leánynyal beszélt.

A legény erre nagyon izgatott lett, hol elsápadt, hol kivörösödött, a találkozási helyre nézve pedig ismételtlen más és más helyet mutatott s izgatottsága oly fokra emelkedett, hogy az erdőben való járkálás közben, ha hirtelen meg nem akadályozzuk, egy magas sziklafalról öngyilkossági szándékából lengrott volna.

Mіндеzen körülményeket felhasználva, lelkére beszéltem a legénynek, hogy mondja meg a mit tud, mert az összes eddigi körülmények arra mutatnak, hogy tudnia kell a leány elűnéséről. Sőt éppen ő ellene van a legtöbb terhelő adat, mire hosszas töprengés, lelki tusakodás után beismerte, hogy csakugyan szerelmes volt a leányba s miután ez minden közeledését visszautasította, sőt ki is nevette, bosszút forralt ellene s mikor július 24-én vele az erdőben találkozott és sem az újabb ostromlással a megkísérelt erőszakokkal nem boldogult vele, a földön ülőhelyzetben levő leányt hátulról bittal kétizben fejbe ütötte úgy, hogy az pár pillanat alatt meghalt. Ezután behuzta a sűrűségbe s otthagya.

Felszólításomra, hogy vezessen bennünket arra a helyre, megindult előttünk s midőn a jelzett helyre értünk, szólanul odamutatott a bokor tövébe, a hol a szétszakgatott női ruha foszlányai között már csak néhány darab csont hevert. A fej és végtagok csontjai mind hiányoztak s több mint két órai idő kellett hozzá, míg a közeli területen, a hova a vadak és kutyák szét-hurcizolták, összeszedhettük. A botot pedig, a melylyel a gyilkosságot elkövette, maga a legény vette elő egy közeli bokorból és adta át nekünk.

A bizottsággal kiszállott orvosok a koponyacsont jobb halántékán csonttörést, a tarkótájékon pedig erős csontrepedést találtak, a melyek mindegyikére nézve kijelentették, hogy feltétlenül halálos ütéstől eredhetett.

Gyanúsított a vizsgálóbíró előtt is részletes beismerő vallomást tett s most az ügyészségi fogházban várja megérdemelt büntetését.

A mint látjuk, jelen esetben ha nem töröltünk volna tovább a dologgal és annyiban hagytuk volna, a mit az első nyomozással megállapítottunk, sohasse derült volna ki ez az eset. De mert folyton érdeklődtünk a leány holléte és eltűnési okának mibenállása iránt, egy súlyos büntény kiderítése koronázta fűradozásunkat.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A kártyajátékról.

Az első kártyajátékot I. Eduard angol király hozta magával keletről 1272-ben, keresztos-badjárata alkalmával s naplójában „bögy király” czmú játék gyanánt emlékezik meg felőle. Valószínű, hogy az arabok találták ki ezt a játékot is s onnan került a bizancziakhoz. A játék különösen a spanyoloknál terjedt el s az általa megállapított elnevezések: Primeros (most terz major), Spadilla, Momilla, Matador, Basia stb. egész Európában meghonosodtak. 1388-ban I. Károly kasztíliai király már rendeletileg tiltotta el a kártyázást.

Régebben azt hitték, hogy a kártyázást Gringonneur Jakab találta fel 1303-ban Párisban, az elmobetegge lett

VI. Károly szórakoztatására. Annyi tény, hogy ő is ismerte s a király kiadási jegyzékében előfordul három csomag aranyozott, különböző színű, czimerekkel s jel-igékkel díszített kártya. Gringonneurnak tulajdonított kártyákból 17 darabot még most is őriznek a párisi nemzeti könyvtárban; a kártyák $6\frac{1}{8}$ hüvelyk hosszúak, $3\frac{1}{8}$ hüvelyk szélesek, de a rajtok levő rajzok már hasonlítanak a most szokásban levőkhöz. Mindenik rajz egy-egy kis kép, mely nagyon tanulságos ama kor öltözékei tekintetében is.

Láthatók rajtok a pápa, császár, remete, s a nap, hold, erő, mértékletesség, igazságosság, a halál stb. allegoriái nagy naivitással vannak rajzolva. Így például az erőt egy hatalmas nő képezi, ki egy vastag botot úgy tör ketté, mint valami nádat; a „mértékletesség” bort tölt egyik palackból a másikba, de maga nem kóstolja meg; a „halál” kísérteties paripán lovagol s mindent lekaszál, öreget, ifjat, nagyot, kicsinyt, gazdagot és szegényt. A nap dolgozó parasztnőre süt, ki a forró sugarak miatt feltűnően izzad.

VII. Károly idejében († 1461) találták fel a piquetet s azóta vannak a most is használatban levő alakú és nagyságú kártyák. Az alakoknak és jeleknek is akkor adtak szimbolikus jelentést. A trèfle (lucerna, lóhere, ma treff név alatt) arra emlékeztette a játszót, hogy a hadvezér soha se vigye csapatait oly vidékre, a hol a lovak számára nincs takarmány. A Pique és a Carreau fegyverek jelvényei, egyik a dárdáé, a másik a mellvérté. Carreaunak hívták ugyanis az oly nyilatkat, melyeket lövésnél a mellvértbeztettek. Coeur jelentette a herczosok bátorságát. Az ász (a magyar kártyában: disznó) volt az első kártya, mely a királynál is többet ért, mert pénzt jelentett, tehát azt az eszközt, mely nélkül királyok sem képesek háborút viselni. A királyok legrégebbi alakjai voltak: Dávid, Nagy Sándor, Caesar és Nagy Károly. Az után jöttek Argine (Trèfle-dame), Anjou Mária arczképével, Rachel Sorel Ágnes arczképével, ki tudvalevőleg VII. Károly kedvese volt, Pallas (Pique-dame) D'Arc Johanna képével s végül Judith (Carreau-dame) Jámbor Lajos neje arczképével.

A Valet (szolga, most közönségesen: paraszt) Franciaország nemességét ábrázolta. Az elnevezés nem volt lealacsonyító, mivel a loaggá ütés előtt mindenki Valet volt. Ezek képein az akkori herczosok jelmezei voltak láthatók.

Fővonásaikban a kártyák tovább is ugyanazok maradtak. A németeknél is a katonaság volt főhatással a kártyaalakokra. A herczogok ruháin, csizmáin s nyakán lógó csengettyük a kártyán a nemesség jelvényei lettek. A szlv a német kártyán a főpapságot ábrázolta, a zöld megfelelt a tápláló polgári rendnek, a makk a földművelést jelképezte. A „trompf” elnevezés a diadaltól (trionphe) ered. A makk-felsőt „Wenzel-nek, a zöld felsőt Sebastiannak vagy rövid „Bast-nak” neveztek. A disznó az országot ábrázolta, a felsők a választó fejedelmeket, az alsók a rendeket, a többi lapok a népet.

A kártyázás eltűnésére nézve már a XIV-ik századból számos rendelet maradt fenn. Jellemző II. Albert császár rendelete, melyben többek közt így szól: „Senki-nek sem szabad nejét, fiát vagy testének egy részét játszani.”

Közdetben minden kártya kézimunka volt, szabad rajz és színezés s ez igen természetesen drágává tette a kártyát. Bécsben 1443-ban a kártyafestőknek külön czébe alakult. Mint drága eszköz, nemcsak ajándék volt, de kelengyerész is. 1474-ben Mantuai Borbála, Würtemberg gróf neje, menyasszonyi ajándéku kapott egy tucat

Katonai léghajó megjelenése a schwarzaubi kastély fölött az esküvő idején.

Károly Ferencz József főherceg és Zita párnai hercegnő esküvője Schwarzauban.

kártyát, melyet még most is őriznek a stutgarti régiségárban.

A tizenötödik század kezdetén feltalálták a fametszést s azóta a kártyát esztón sokszorosítva olcsóbban árulják. Abból az időből egy pár minta változatlan maradt, így a wbiatkártyákon még ma is divatos szögletes alakok, melyek az első piquetalakok utánzatai. Sokkal újabbak a tarokk-kártyák, melyek szintén Franciaország-ból terjedtek el Európán át. Az úgynevezett „Spadikártyák” jelenleg már csak Csehország egy részében s Olaszországban használatnak. Nagyon elterjedtek a svájci alakok: Tell, Gessler, Winkelried, Stauffacher s bizony sok félnüvelt országban nem Schiller tragédiájából s Rossini operájából, nem is a történelmi könyvek-ből, hanem a kártyákról lett ismertté a svájci szabadsághős, Tell Vilmos neve.

KÉPEINKHEZ.

Károly Ferencz József főherczeg és Zita pármái herczegnő esküvője Schwarzauban.

Szép őszi időben, gyönyörű ünnepek között esküdték örök hűséget egymásnak az a fiatal pár, a kiknek fényképét és esküvőjük egyes mozzanatairól felvett képeket olvasóinknak bemutatjuk.

A Habsburg dinasztianak egyik fiatal tagja, Károly Ferencz József főherczeg, királyunk unokaöccse, a magyar királyi trónnak is várományosa, ez idő szerint a brandeburgi 7. dragonyos ezred kapitánya a vőlegény, a menyasszony pedig az egykori pármái herczegek leányzója, néhai Lőbert borbón-pármái herczeg leánya: Zita herczegnő.

Az esküvő mult hó 21-én volt az új házaspár schwarzaui kastélyához tartozó kápolnában. Az esküvői szertartást Bisletti pápai legátus végezte. Királyunkon s Ferencz Ferdinánd trónörökösön kívül részt vettek még ez ünnepélyen a királyi család több tagja, valamint Frigyes Ágot azaz király gyermekeivel: Miksa, János és György herczegek és Matild herczegnővel, a külföldi uralkodóházak részéről többen és más magas méltóságok.

Az esküvőt a kastélyban üdvözlő ceremónia és dejeuner (villás reggeli) követte s ezalatt a tanuló ifjúság is felvonult és a lakossággal egyetemben lelkes hochkiáltásokkal ünnepelte a fiatal párt.

A házasság, mint köztudomásu, szerelmi házasság volt s egy bírodalom népe óhajtja, hogy ez a szerelmi házasság, zavartalan és tartós boldogsággal teljes legyen!

HIREK.

November 1. A november 1-ei általános kinevezés alkalmából, a m. kir. csendőrség állományában, a mint az lapunk mai számának hivatalos részében is olvasható, két alezredes, három őrnagy, egy hadnagy, két zászlós és két II. osztályu főszámtanácos jutott magasabb rendfokozatba. Ezenkívül előléptek, illetve kinevezettek még a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének igazságügyi előadója, dr. Zandegiacomo Marzel Kálmán m. kir. honvéd őrnagy-hadbíró: alezredes-hadbíróvá és a m. kir. csendőr pótlokeráthez beosztott Schwarzkopf Ferencz m. kir. honvéd állatorvos: főállatorvorrá.

Huszkoronás bankjegyhamisítványok. A 11301/eln. 910. számú honvédelmi miniszteri körrendelet szerint a legutóbbi napokban Bécsben, Prágában és Triestben az Osztrák-Magyar Bank 1907. évi huszkoronás bankjegyeinek újabb hamisítványa került forgalomba. Ezen bankjegyhamisítványok ismertető jelei a következők: Futólagos megtekintésnél a hamisítvány egy valódi eltérő-dőtt huszkoronás benyomását kelti. Tűzetesebb vizsgálatnál azonban kitűnik, hogy színe a valódi bankjegytől eltér és hogy a valódi bankjegy fénytelen színével ellentétben zsiros fénye van. A hamisítvány papírányaga vastagabb és puhább, mint a valódi bankjegyé. A hamisítvány eszményi feje nem oly élénk kifejezésű, mint a valódi bankjegyé. tekintete inkább tompának és merevnek mondható. Az eszményi fej orra a hamisítványnál szélesebb és az orrezipák rajzában hiányzanak azok a finom vonalak, melyek a valódi bankjegy megfelelő helyén előfordulnak. A magyar ezimer rajzának vonalai a hamisítványnál finomabbak, úgy hogy a hamisított ezimer világosabb összbenyomásu, mint a valódi. A kék jegykép színe a hamisítványnál semleges fénytelen, a valódi jegynél élénk vörösbe játszó kék. A hamisítvány német oldalán a keret bal és balfelső része, valamint a német oldal reif-fejének felső része s rgászöld festékekkel, a valódi bankjegynél kékeszöld festékekkel van nyomatva. A magyar oldal jobb széle, valamint a német oldal keretének jobboldali része a hamisítványnál barnászínű, ellentétben a valódi bankjegy élénk viola színével. A többnyelvű értékjelölés utolsó szavában (Corone) az „N” betű középvonala a hamisítványon majdnem egyenes, a valódi jegyen ellenben hullámos. A hamisítvány sorozat- és számmegjelölésének számjegyei és betűi ellentétben a valódi bankjegyével zuzottaknak látszanak. A „Serie” szóban az I és E betűk közötti távolság a hamisítványnál kisebb, mint a valódi bankjegyén.

Megtámadott csendőrök. Danes László és Szőke Ferencz a nagyváradi továbbképző és altiszti iskolában vezényelt csendőr cz. őrsvezetőket. Nagyváradon október 22-én este, több polgári egyén megtámadta és Szőke cz. őrsvezetőt súlyosabban meg is sebesítette. A megtámadott őrsvezetők támadóik ellen kardot használtak s azok közül Kor Gyulát könnyen, Pataki Jánost pedig súlyosan megsebesítették.

Magyar diadal. A turini világtkiálltáson a Borolin-gyár termékeit a háziszor kiválóságának elismeréséül a Grand Prix-vel tüntették ki.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kinematograf a kriminalisztika szolgálatában. A Franciaországban nemrég lezajlott zavargások alkalmával Ay-ben (Marne-i departement) érte el a lázadás tetőfokát, a hol a vinczellérlázadásról és fosztogatásokról kinematografiai felvételeket csináltak, a mely felvételek alapján a fosztogatás és rombolás részletei kétségtelen pontossággal és világossággal állapíthatók meg. Az illetékes bíróság és ügyészség most Reimsban a felvételeket a szemtanuk jelenlétében előadatta s ennek alapján a vezetők és fosztogatók kilétét pontosan megállapítva, azokat elfogatta. Azonfelül azokra a vizsgálati fogságban levő egyénekre, a kik eddig a felkészésben és fosztogatásban való részvételüket tagadták s a kinema-

BUTOR

képzésért v. részletfizetésre legutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 8. SZ.

13 Képes árjegyzék ingyen. : : Telefon 88-59.

BUTOR

tografiai felvételeken felismertettek, bűnösségüket rábizonyították. Nem kell külön hangsúlyoznunk az ilyen kinematografiai felvételek nagy jelentőségét s olyan alkalmaknál, a hol büntetendő események bekövetkezéére számítani lehet, mint pl. sztrájkoknál, zavargásoknál, nyilvános tüntetéseknél, lázadásnál stb. nagy haszonnal lehetne a kinematografot alkalmazni.

Fa papirosból. A fából való vaskarikát még nem találták föl, de nem messze lehet az idő, a mikor ezt is átadhatják a közhasználatnak. Hiszen eddig ennél csöppet sem látszott nagyobb lehetetlenségnek az, hogy egykor papirosból fát lehet gyári uton előállítani, a mi már el is következett. Egy ohioi kémikus, Barber L. Oliver találta föl a módját. Elhasználtságából, makulaturapapirosból egy készülék és bizonyos vegyi eljárás segítségével olyan deszkát tud gyártani, melyben meg van a fadeszka minden tulajdonsága, sőt még olyan haszna is van, a minő a fadeszkanak nincs, tartós, tűz- és vízállóvátehető, festhető és fényesre csiszolható. Az Egyesült Államokban egyre nagyobb mértékű könyv- és újságfogyasztás kipusztítással fenyegeti az amerikai erdőket. A papirost tudvalevőleg nagyobbára fapépből állítják elő. E mellett a nagyarányú építkezés folytán a deszkakereslet is mind nagyobb válik. A deszka ára az utolsó évtizedben igen nagyra szökött. És ha tovább folyik az erdők pusztítása, nemsokára fadeszka egyáltalán nem kapható. Ezért igen nagyjelentőségű az a találmány, a mely a fából készített papirost ismét mesterséges fává tudja átalakítani. Barber egynolczad hüvelyk vastagságú deszkát is előtud állítani papirosból és pedig jóval olcsóbban, mint a mennyi a fadeszka mostani ára.

A newyorki tolvajok aranykora. A new-yorki rendőrség most közzétett jelentése szerint az utolsó három hónapban a tolvajok és betörők 1.200.000 koronát zsákmányoltak. Az 1911. év nyara rekordidőként fog szerepelni a new-yorki rendőrség bűnkrónikájában, mert még nem volt rá eset, hogy a három nyári hónapban ennyi pénzt és értéktárgyat raboltak volna. Junius elsejétől augusztus hó 26-ig 4213 betörés és lopás történt. E mellett igen jól megy a sora New-york tolvajainak és betörőinek, mert a fickóknak csak igen kis része került hurokra. A 4213 eset közül mindössze 32 esetben került vissza a zsákmány. Junius, julius, augusztus hónapokban 788 órát loptak Newyorkban, ez idő alatt az ellopott értéktárgyak, függők, láncok, gyűrűk, briliánsok értéke 200.000 koronára emelkedett. A jelzett idő alatt 289 kabátlopás történt és 433 különféle lopás.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. JÖRM. *Czikke nem közölhető.* A titkos rendőr — éppen azért, mert «titkos» — nagyvárosokban tagadhatatlanul előnyösen működik és csak olyan bizonyított bűnügyet derít ki, a mely az ő közreműködése nélkül örökre homályban maradna. Hogy vajjon ugyanilyen eredménnyel tudna-e működni a községeken, a hol «titkos» hivoltát minden ember ismeri? Kétkedünk benne.

Azt mondja, hogy szabálysaink megfélemlítették a nyomozó járőröket = azok a gyávaságig óvatosak. Ugyan-ugyan! Ön valószínűleg akként értelmezi az óvatosságot, hogy emberünk tartózkodnak a markos kézzel való veréyes, nyomozástól; ha ezt értette alatta, akkor már az Ön által hangoztatott humanizmus is óvatosságra inti járőreinket!

Igaz, hogy az ismeretlen tetőssel szemben rendszerint az úrjárat leportyázásával kapcsolatosan nyomoztatnak, de csak ott, a hol az őrsparancsnok nem áll hivatása magaslátán. — Eredménytelenség esetén elhallgattatja Ön a nyomozás tárgyát? Alig hiszünk.

Ha előfordulna — a mit nem akarunk elhinni — az, hogy kiderítetlen esemény kiderítenek jelentetik be, az lehet egy nagyon elvétve előforduló és a legszigorúbban megtorlandó kivétel, de talán még sem lehet az ilyen, mint általánosan gyakorlatban lévő szokást indokul felhozni. Elég baj természetesen az is, hogy az ily jelentés «üzüztatata» nem egyezik a «fogalmazvány»-nyal. Ön ért minket?

A mely előjáró csak a kiderítetlen bűnesetek számát mérlegeli s «abból itéli meg az őrs működését» nem veszi tekintetbe a nép hajlamát, szokásait, foglalkozását stb.-it, az szerintünk többet árt, mint használ; de hiszen ilyen nincs is. Igaza van, hogy az ilyen — ismételjük csak elvétve előfordulható — eseménysre sem általánosítható — kéros jelenségek ellen védekezünk kell; de itt talán éppen a járásparancsnokok tehetnének legtöbbet. Hogy a járásparancsnok megbecsülhetetlen szolgálatot végezne, mint titkos csendőr, abban erősen támaszkodunk.

Eltekintve attól, hogy mint többnyire korosabb ember, nem bír azzal a rugékonysággal és fiatalos vállalkozási kedvvel, a mi a titkos rendőrnél főkellék, ezen hivatása teljesen elvonná őt tulajdonképeni hivatásától. Sőt egyenesen tagadjuk, hogy a mai járásparancsnokok képesek lennének arra a hihetetlenül gyors tevékenységre, a melyet Ön hangoztat. De miért is menjen a dunántúli járásparancsnok például Erdélybe? Hiszen ott — kellő helyi és személyi ismeretek hiányában — semmi eredményre nem jut, sőt sok esetben csak hátráltatja az eljárást. A daktíloskopiára vonatkozó fejtegetése észszerű és helyes; de hogyan lennének az újjlenyomatok például a járásoknál kezelendők? Ön szerint «az őrskörlet úrjáratit beosztás szerint csak annyiban lenne portyázandó, a mennyiben hatóságai felhívások teljesítése

MEGELŐZÖTT!
MOSKOVITS
ANATOMIAI
CZIPÖGYÁR RT.
NAGYVÁRAD BUDAPEST
RÁKÓCZI ÚTJÓ

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bosniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Járásparancsnokság felállítása.

A m. kir. II. számú csendőrkerület orsovai szárnyának területén fekvő Berzászkán, 1911 október 16-án, járásparancsnokság állított fel.

Örsfelállítás.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület kaposvári szárnyának területén fekvő Taranyban, 1911 október 17-én, egy öt főből álló örs állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi október hó 29-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával 1911 november hó 1-ével legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

ezredesekké:

verehelyi Marsó Györgyöt, a III. számú csendőrkerület parancsnokát (rang: 1911 december 15.) és

Várady Edét, a VII. számú csendőrkerület és a nagyváradai csendőrtovábbképző és altiszti iskola parancsnokát (rang: 1912 január 3.);

alezredesekké:

1911 november 1-ei ranggal:

a következő őrnagyokat:

Rómay Bélát, (1. rangszám) a VI.,

Bencze Bálintot, (2. rangszám) a II. és

Boronkay Akost, (3. rangszám) az V. számú csendőrkerület állományában, csendőrkerületi parancsnok-helyettesekké való kinevezés mellett;

főhadnagygyá:

1911 november 1-ei ranggal:

Szánthó István hadnagyot, (1. rangszám) a III. számú csendőrkerület állományában;

hadnagyokká:

1911 november 1-ei ranggal:

a következő zászlósokat:

Seidler Endrét, (1. rangszám) a VII. és

somlyói és óvári Szilágyi Elemért, (2. rangszám) a IV. számú csendőrkerület állományában;

és a nyomozó szolgálat az örs legényességét igénybe nem veszi. Hiszen így van ez most is. Ha az eljárás az Ön által proponált módon történne, gyakran előfordulna, hogy oly esetben, midőn a tettes ismeretlen és a járásparancsnoknak jelentés tételét, mielőtt ez a helyszínére kiszáll, a járőr a tettest kiderítette s így a járásparancsnok kiszállása felesleges időpazarlás volt; más esetekben viszont az őrsparancsnok addig, a míg a járásparancsnok megérkezik, csak immel-ámmal nyomozna, úgy gondolkodván, hogy: bűnügy lévén, ennek kinyomozására nem ő, hanem a járásörmester köteles; az így előálló késedelem természetesen a szolgálat hátrányára lenne. Egyebekben: várjuk a folytatást. Leonidas. Cikke nem közölhető.

FEJTÖRÖK.

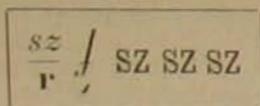
Képtalány.

Szótalány.

Ehhez tartad mindig magad,
A rendhez így szokod,
Vedd el első betűjét —
Délvidéken honol.

Betűtalány.

Megfejtési határidő: 1911 november 20-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy díjazás Erzsébet királyné Szanatorium-sorsjegy lesz kiosorolva.

Lapunk folyó évi 36. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Ha valaki nem mer olyanok mulatkozni mint a milyen a valóságban — jele, hogy megveti önmagát». — Szótalány: «Csendőrségi Lapok»

Betűtalány: «Páros csillag az égjelén».

Helyesen megfejtették: Oláh Ferenc ez. őrmester Gombos, Bürger Mátyas ez. őrmester Csegléd, Istók Mihály jörmester Királyhelmez, Antalfi József jörmester Győr.

A kiosorolt Erzsébet királyné szanatorium-sorsjeggyel Oláh Ferenc ez. őrmesternek Gombosra elküldöttük.

Schwáb József műorás és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. ::

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ókszeret akar vásárolni, egy késpénz mint részlete, forduljon olyan szeghez, amely rövid 1-2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levelben részesült, ezen elismerést csak azért értik el, mivel a saját kezéből szabályzott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 perccel különbözhet. Kerem sziveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától feljebb.

I. osztályu főszámtanácsosokká:

1911 november 1-ei ranggal:

a következő II. osztályu főszámtanácsosokat:
nemesszeghi Nemesszeghy Lászlót, (1. rangszám) a
csendőrségi felszerelési anyagraktár főnökét és
Stolzenberg Jánost, (2. rangszám) a belügyminiszterium
állományában.

Kinevezettek:

1911 november 1-ével:

járásőrmesterekké:

Szurgyi Ferencz őrmester, (1. rangszám) a III.,
Lőrincz István " (2. ") az I.,
Bajka Sándor " (3. ") a VII.,
Zillich Pál " (4. ") a III.,
Nagy Ferencz " (5. ") a VI. és
Illyés István " (6. ") a II. számú
csendőrkerület állományában.

Nyugállományba helyezettettek:

1911 november 1-ével:

Scheip Károly, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli
járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint
"rokkant, mindennemű népfőkelési szolgálatra is alkal-
matlan".

Választott lakhely: Magyarláros.

Bokor Miklós, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli
járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint
"rokkant, mindennemű népfőkelési szolgálatra is al-
kalmatlan".

Választott lakhely: Tenke.

Bóné András, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli
járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint
"rokkant, mindennemű népfőkelési szolgálatra is alkal-
matlan".

Választott lakhely: Magyarláros.

Cseke János, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli
törzsőrmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alap-
ján, mint "rokkant, népfőkelési fegyveres szolgálatra is
alkalmatlan".

Választott lakhely: Budapest.

Előléptettek:

1911 október 1-ével:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Antal Ilyés, Ilyés Lázár, Szoó István, Nagy Dénes és
Ember Zoltán cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*.

Katonai szolgálati jel:

A I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel el-
látott:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Porubcsán Gábor őrmester, 1911 október 1-én, Sebény
Ferencz törzsőrmester, 1911 október 6-án;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Gürtner György törzsőrmester, 1911 október 1-én,
Paál András cz. őrmester, 1911 október 6-án.

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel el-
látott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Besenyei Gáspár cz. őrmester, 1911 szeptember 5-én,
Incze Sándor, Hegedüs István, Balogh Vilmos cz. ör-
mesterek, Elekes József, Hegyi János cz. őrsvezetők és
Fabián József csendőr cz. őrsvezető, 1911 október 5-én,
Tóth Mihály, Fosztó Gyula, Hegedüs Imre, Báthori
János cz. őrmesterek és Csomós Mátyás csendőr cz.
őrsvezető, 1911 október 6-án;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kálmán Zsigmond, Najcsa Imre, Geleta Lajos, Fejes
Gyula cz. őrmesterek, Hrotkó Lukács csendőr cz. ör-
mester, Lang András, Sándor Ferencz, Strete Demeter
cz. őrsvezetők, Körösligeti Adám, Koróján Sándor, Pa-
locsai Gyula és Szilágyi Sámuel csendőr cz. őrsvezetők,
1911 október 5-én, Nagy Károly, Záhorszky István,
Mészáros Gyula I., Németh Miklós cz. őrmesterek, Ju-
hász Árpád cz. őrsvezető és Máté Ferencz csendőr cz.
őrsvezető, 1911 október 6-án, Springenszeisz György cz.
őrmester és Tapolicsányi József csendőr cz. őrsvezető,
1911 október 11-én;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Kóka András, Lajos Károly őrmesterek, Albert Ferencz,
Bajkuj István, Szabó József V., Tamás Gyula cz. ör-
mesterek, Bálint Mihály, Ernszt Ferencz, Tóth Bálint,
Birtalan István cz. őrsvezetők, Silló Balázs és Horváth
Péter csendőr cz. őrsvezetők, 1911 október 5-én, Nagy
József II. csendőr cz. őrsvezető, 1911 október 6-án,
Imreh Ferencz cz. őrmester, 1911 október 7-én, Kovács
János cz. őrsvezető, 1911 október 10-én és Biró Már-
ton csendőr cz. őrsvezető, 1911 október 17-én;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Mátyás Albert cz. őrsvezető, 1911 október 5-én és
Bezsela Mihály cz. őrsvezető, 1911 október 10-én.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Tirin Abel, Ágocs J. Marton és Fésüs János csend-
őrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Szlivka Károly csendőr cz. őrsvezető és Molnár Mi-
tyás csendőr 1—4 drb., Major Gyula I. cz. őrsvezető
2 drb., Kalló Péter cz. őrmester és Jánosi Gál csendőr
1—1 drb.; továbbá

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Szabó Jeremiás cz. őrmester, Németh József I. és Horváth János II. csendőr cz. őrsvezetők 1—1 darab 10—10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Matica Demeter csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911. évi 143,967/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Makai»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Jucze Sándor cz. őrmester, Zrinyi Annával, 1911 október 1-én, Marosgezsén.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Hegedűs János cz. őrsvezető, Csarmaz Erzsébettel, 1911 szeptember 19-én, Hódmezővásárhelyen.

Megyeri Antal cz. őrsvezető, Nagy F. Erzsébettel, 1911 október 4-én, Kunmadarason.

Jeszencsák János csendőr cz. őrsvezető, Perki Terézia Katalinnal, 1911 október 12-én, Baján.

Dezső Ferencz csendőr cz. őrsvezető, Illés Terézia Szabinnal, 1911 szeptember 26-án, Magyarakanizsán.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Burus Sándor csendőr cz. őrsvezető, Kovácsik Annával, 1911 október 7-én, Deménden.

Kocsis János cz. őrmester, Szelle Etelkával, 1911 október 10-én, Szekszárdon.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Horváth Péter csendőr cz. őrsvezető, Dávid Máriaival, 1911 október 1-én, Hidvégen.

Buna János cz. őrmester, Bálint Annával, szeptember 30-án, Zágomban.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a dunaszerdahelyi királyi járásbírószéknél. Fizetése pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pozsonyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 nov. 22-ig.

Egy irtóki állás a szászrégeni királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román nyelv ismerete kívánatos. Telekkönyvi vizsga. Hat rabi bírósági próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Kérvények a marosvásárhelyi királyi törvényszék elnökéhez 1911. évi nov. hó 22-ig.

Egy-egy folyamfelügyelői állás Aradon és Soborsinban. Fizetés 800 korona és szabályszerű személyi pótlék. Lakpénz Aradon 320 korona, Soborsinban 160 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgálat. Gyakorlati vizsga letétele. Kérvények az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalhoz 1911. évi december 1-ig.

ÓRÁK, ÉKSZÉREK

ezüstneműek, china-ezüst dísz tárgyak

kizárólag legfinomabb minőségben gyárti áron be-zerezhetők.

Legújabb angol rendszerű

részletfizetési módzatok mellett is.

REICH MÓR és FIA
ékszerkészítők és óráások
SZEGED 19.

Képs árjegyzék ingyen és bérmentve.

3-szori bekenésre meg-
szabadul kelle-
metlen láb-, kéz-
és hónaljzadásától a Riesz-féle kenőcs haszná-
lata által. 1-20 fillér beküldése ellenében
bérmentve, utánvétellel 1-75 fillérért szállítja
Riesz A. gyógyszerész Szent János gyógy-
szertára, Budapest, Széna-tér 1. (Azelőtt
Kiskunhalas.) Értéktelen utánzatoktól óva-
kodjék. — Postai szétküldés naponként. —
Gyógyszerkülönlegességek nagy raktára.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Kiadásunkban megjelent és kapható: Kivonat a II. Szolgálati Utasítás A) Általános részéből.

Ára 50 fill. — Ezen kivonat pótolja a már elfogyott Szolgálati Utasítást, az új Utasítás érvénybe léptéig.